

Veronika Mezerová, Sonnenfelsův morální Týdeník pro ženy *Theresie und Eleonore*,
Bakalářská práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích 2010.

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Ivo Cerman, Ph.D.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Originálně pojatá bakalářská práce navazuje na systematický výzkum myšlení doby osvícenství v Čechách, který v současné době probíhá na Jihočeské univerzitě. Práce se zabývá morálním týdeníkem *Theresie und Eleonore* Josefa von Sonnenfels, který vycházel ve Vídni v 60. letech 18. století. Zvolený týdeník se vyznačuje autorskou travestií, neboť jej mužský autor vydával jako dílo dvou žen. Z toho vyplývá, že téma genderu je ve zkoumaném periodiku velmi frekventováno.

Bakalářská práce je koncipována jako příprava na diplomovou práci, v níž autorka své téma rozvede, tudíž se počítá s tím, že některá témata týkající se Sonnenfelsových morálních týdeníků zde budou přidána. V přítomné práci předkládá Veronika Mezerová nejprve zevrubné vylíčení životopisu známého reformátora, v níž vychází z klasické i novější rakouské historiografie. Následuje rozbor tří různých vydání Sonnenfelsova týdeníku, v nichž je tento osvícenský časopis představen z hlediska formy a výtvarného zpracování. Tato zdánlivě banální otázka, byla ve starším výzkumu přehlížena. Veronika Mezerová nyní ukázala, od kdy se v týdeníku objevil úvodní dopis o vzdělání žen a poukázala také na symbolické poselství alegorie osvícenství, které se objevilo na titulní straně. Kapitola 4 se věnuje již jednomu z aspektů zkoumaného týdeníku, fiktivnímu autorství. Autorka ukazuje, jakými technikami Sonnenfels konstruoval postavy fiktivních ženských autorek. 6., 7. a 8. kapitola se zaměřuje na jednotlivé literární aspekty Sonnenfelsova týdeníku – fiktivní postavy, fiktivní dopisy a fiktivní vypravování. Ve fiktivních dopisech je představena svérázná forma komunikace morálního týdeníku se čtenáři, fiktivní vypravování ukazuje nejčastější druhy vyprávění uplatněné ve zkoumaném týdeníku. Náročné téma si stanoví kapitola 5, kde Veronika Mezerová ukazuje Sonnenfelsův týdeník v kontextu žánru. V neposlední řadě patří k bakalářské práci také bohatá obrazová příloha. Obsahuje ikonografické prameny, které Veronika Mezerová interpretuje v textu.

Celkově lze říci, že práce se vyznačuje poněkud chaotickou strukturou, ale silným zájmem o téma. V textu se vyskytují občas překlady a jistá nedorozumění v překladech. Např. na str. 37

zůstalo i po korektuře, kterou jsem doporučil „na způsob Art La Bruyera“. Samozřejmě jde o německý obrat „in der Art...“, čili „na způsob někoho“. Nicméně práce přeci jenom zodpověděla některé základní otázky týkající se formy a poselství Sonenfelsova výjimečného morálního týdeníku. Poněkud nezvyklé uspořádání výkladu vychází z osobnosti autorky, a protože i vědecké dílo je osobní výpovědí autora, bylo by chybou to násilím měnit v lež. Odměnou je nelíčeně intenzivní zájem autorky o zkoumané téma a její osobní invence v otázce genderového výzkumu. Práci doporučuji a jako povzbuzení do další práce navrhuji hodnotit

výborně.

Ivo Cerman

České Budějovice 29. 6. 2010